

КОМПЛЕКСНА ПРОГРАМА УТВЕРДЖЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ В ЧЕРВОНОГРАДСЬКІЙ МІСЬКІЙ ТЕРИТОРІАЛЬНІЙ ГРОМАДІ НА 2023-2026 РОКИ

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Комплексна програма утвердження української мови в Червоноградській міській територіальній громаді на 2023 - 2026 роки (далі - Програма) розроблена на виконання Закону України «Про місцеве самоврядування», Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної», розпоряджень Кабінету Міністрів України від 17 липня 2019 року № 596-р «Про схвалення Стратегії популяризації української мови до 2030 року «Сильна мова успішна держава» та від 19 травня 2021 року № 474 «Про схвалення Концепції Державної цільової національно-культурної програми забезпечення всебічного розвитку і функціонування української мови як державної в усіх сферах суспільного життя на період до 2030 року», рекомендацій Уповноваженого із захисту державної мови, до завдань якого належить захист української мови як державної, захист права громадян України на отримання державною мовою інформації та послуг у сферах суспільного життя, визначених законодавством України.

Програма передбачає забезпечення дотримання конституційних гарантій і створення умов для всебічного розвитку, функціонування та популяризації української мови як державної в усіх сферах суспільного життя на території Червоноградської територіальної громади, сприяння опанування нею та посилення її ролі в українському суспільстві як засобу зміцнення державної єдності, захисту національного мовно-культурного та мовно-інформаційного простору.

Проблема цінностей українського суспільства належить до найважливіших проблем. Це пов'язано з тим, що Україна проходить дуже складний етап історичного розвитку, коли йде перехід від традиційного суспільства з елементами авторитаризму до соціально орієнтованого суспільства і демократичної та відкритої держави. Тому відбувається зміна кількох ціннісних систем, які склали основу суспільства і держави.

Нова система цінностей - це популяризація культурних досягнень українського народу, моральне оздоровлення суспільства, зростання значення мови та культури громадянського суспільства в загальному розвитку української нації, а також національна безпека та формування свідомості громадян.

Україна як національна держава розвивається на основі здійснення українською нацією свого невід'ємного права на самовизначення. І саме українська мова є сувереном, від якого залежить успішний розвиток нашої держави, її популяризація серед найбільш розвинених країн світу.

Ефективний розвиток держави передовсім передбачає виразне спрямування на якісне зростання моральних цінностей і культурних надбань суспільства.

Формування іміджу України як європейської держави необхідно здійснювати засобами культури та мови.

Однією з головних складових національної безпеки України є розвиток та популяризація державної мови, здійснення системного національно-патріотичного виховання, створення правильної інформаційної політики, яка найбільш потрібна в сьогоденних умовах. У час російської агресії актуальним є навчання та популяризація державної мови серед громадян, які були змушені залишити свої домівки та тимчасово проживають на теренах Червоноградської міської територіальної громади.

Реалізація Програми забезпечить поширення функцій та сфер вживання державної мови, промоцію української культури в усіх її проявах, формування цілісного національного інформаційно-культурного простору, популяризація української мови, культури та історичної свідомості української нації через найширший спектр культурних, освітніх, наукових, науково-практичних та інформаційних заходів.

Заходи Програми повинні передусім передбачити підтримку й розвиток усіх ініціатив, які спрямовані на популяризацію української мови.

2. МЕТА Й ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ

Метою Програми є:

- створення якісного україномовного продукту для популяризації української мови, культури та історичної свідомості громадян;
- виховання любові, поваги, шанобливого ставлення до української мови у мешканців Червоноградської міської територіальної громади та внутрішньо переміщених осіб;
- визначення стратегічних пріоритетів та орієнтирів у подоланні деформацій національного мовно-культурного та мовно-інформаційного простору;
- забезпечення мовних прав громадян області та єдності України;
- створення належних умов для мовної адаптації та інтеграції внутрішньо переміщених осіб;
- дотримання норм законів України щодо забезпечення культурно-мовних прав громадян;
- надання всіх послуг, інформації про товари та їх інформаційне наповнення українською мовою;
- популяризація української мови в інформаційному середовищі та ін.

3. ОСНОВНІ НАПРЯМИ ПРОГРАМИ

Основні напрями Програми передбачають:

- проведення комплексу заходів, на території Червоноградської міської територіальної громади спрямованих на підтримку та популяризацію української мови;
- організація системної діяльності щодо сприяння функціонуванню української мови як державної на території Червоноградської міської територіальної громади;
- забезпечення інформування надавачів та споживачів послуг щодо нормативного врегулювання питання використання державної мови у відповідних сферах суспільного життя;

- сприяння застосуванню державної мови в освітній сфері;
- популяризація української мови в інформаційному середовищі;
- формування цілісного інформаційно-культурного простору;
- сприяння використанню комп'ютерного забезпечення (програм) та інформаційних систем державною мовою;
- підтримка театральних постановок за творами українських драматургів;
- дослідження та популяризація маловідомих сторінок історії України;
- розвиток і збагачення української кіношколи шляхом проведення конкурсу кінопроектів;
- популяризація та підтримка мовного, культурно-мистецького доробку Червоноградської міської територіальної громади в інших областях та містах України;
- створення, постійне розширення та забезпечення функціонування в Червоноградській громаді розгалуженої мережі мовних курсів, розмовних клубів, ініціатив з сприяння опануванню державної мови, у тому числі шляхом залучення та фінансової підтримки державних та комунальних установ, громадських об'єднань та окремих громадян;
- розроблення та відкриття мережі курсів з вивчення української мови (зокрема дистанційних та онлайн-курсів) для різних категорій осіб, у тому числі на безоплатній основі, здійснення інших заходів щодо сприяння опануванню державної мови;
- проведення тренінгів, організація навчальних курсів для внутрішньо переміщених осіб;
- покращення якості викладання державної мови в закладах освіти, сприяння якісній підготовці фахівців-мовників у вищих навчальних закладах освіти;
- розвиток національної словникової бази та забезпечення вільного доступу до неї користувачів;
- запровадження освітніх теле - та радіопрограм, відкритих онлайн-курсів з української історії та культури;
- створення умов для підвищення обізнаності громадян щодо порядку застосування норм законодавства про державну мову у відповідних сферах, забезпечення реалізації громадянами права на одержання інформації та послуг українською мовою, у тому числі через засоби масової інформації,
- моніторинг і контроль щодо розвитку та популяризацію української мови у різних сферах громадського життя;
- додаткові заходи щодо підвищення престижу використання державної мови.

4. ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Фінансування Програми здійснюється в межах бюджетних призначень, передбачених міським бюджетом на відповідний рік, а також з інших джерел, не заборонених чинним законодавством України.

Головним розпорядником коштів виступають виконавчий комітет Червоноградської міської ради, відділ культури Червоноградської міської ради, відділ освіти Червоноградської міської ради.

Перерахування коштів з міського бюджету здійснюється на підставі заявок головного розпорядника коштів щодо їх потреби, у межах затверджених обсягів видатків на цю мету в міському бюджеті, з урахуванням обсягів виконаних робіт.

Складання і подання фінансової звітності про використання коштів здійснюється в установленому законодавством порядку.

Контроль за цільовим та ефективним використанням коштів покладається на головного розпорядника коштів, замовника та виконавця робіт.

5. СТРОКИ ТА ЕТАПИ ВИКОНАННЯ ПРОГРАМИ

Програма реалізовуватиметься впродовж 2023- 2026 років за напрямками згідно з додатком 3 до Програми.

Виконання визначених Програмою напрямів здійснюватиметься завдяки реалізації завдань і заходів Програми, які визначатимуться щороку після затвердження показників міського бюджету.

Щорічно Програма доповнюється Переліком завдань, заходів і показників Комплексної програми утвердження української мови в Червоноградській міській територіальній громаді на 2023-2026 роки на відповідний рік з конкретними обсягами фінансування, у межах визначених бюджетних призначень, що затверджується сесією міської ради за таким порядком:

- сформовані головними розпорядниками коштів пропозиції щодо переліку заходів на відповідний бюджетний рік виносяться на розгляд профільних постійних комісій;

- за результатами висновків і рекомендацій постійних комісій з питань планування бюджету, фінансів, цінової політики та інвестицій, а також освіти, культури, молодіжної політики, сім'ї, спорту узагальнений Перелік заходів Програми в подальшому затверджується на сесії міської ради.

Деталізовані заходи Програми, які погоджені відповідними постійними депутатськими комісіями, обов'язково затверджує міський голова.

У разі потреби до Програми вносяться зміни у встановленому порядку, які погоджуються відповідними постійними депутатськими комісіями.

6. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ

Реалізація заходів Програми сприятиме створенню відповідного національно-культурного та мовно-інформаційного простору з метою забезпечення мовних прав жителів Червоноградської міської територіальної громади, популяризації української мови, культури та історичної свідомості.

Виконання Програми забезпечить:

- практичну реалізацію статті 10 Конституції України щодо всебічного розвитку і функціонування української мови в усіх сферах суспільного життя;
- розвиток української мови, культури, історичної свідомості української нації;

- підтримку державних, комунальних та громадських установ і організацій, інститутів громадянського суспільства, мистецьких колективів, які сприяють розвитку української культури, мови, історичної свідомості;
- підтримку якісного україномовного продукту;
- збільшення кількості осіб, що підвищили кваліфікацію з володіння українською мовою;
- створення умов для опанування внутрішньо переміщеними особами державної мови;
- збільшення обсягу поповнення бібліотечних фондів Червоноградської міської територіальної громади україномовною літературою та періодичними виданнями;
- підтримку наукових розробок, предметом дослідження яких є українська мова, література і культура, та випуск видань українською мовою;
- покращення навчально-методичного забезпечення закладів освіти Червоноградської міської територіальної громади різних типів з метою вивчення державної мови.

7. ОРГАНІЗАЦІЯ ВИКОНАННЯ ТА КОНТРОЛЬ

Розробником Програми є відділ освіти Червоноградської міської ради, відділ культури Червоноградської міської ради, відділ інформаційної політики Червоноградської міської ради.

Програма виконується шляхом здійснення її заходів та завдань виконавцями, що несуть відповідальність за їх виконання.

Організація виконання та контроль за виконанням Програми покладається на виконавчий комітет Червоноградської міської ради.

До реалізації заходів Програми можуть залучатися інші органи місцевого самоврядування, комунальні та громадські установи й організації, інститути громадянського суспільства, мистецькі колективи, діяльність яких спрямована на розвиток української культури, мови, історичної свідомості.